

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи, доцент

Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ
“ 30 ” “ 08 ” 2024 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)

з вивчення навчальної дисципліни

РОЗШИРЕНА РЕАНІМАЦІЙНА ДОПОМОГА ДІТЯМ ІЗ ПОЛІТРАВМОЮ
(З ЕЛЕМЕНТАМИ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ)
(ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА, VI КУРС)
(VI КУРС)

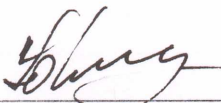
підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 222 Медицина
Курс навчання 6 Факультет медичний

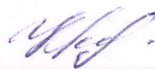
Форма навчання денна

Кафедра педіатрії, неонатології та перинатальної медицини
(назва кафедри)

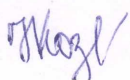
Схвалено на методичній нараді кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб «29» серпня 2024 року, протокол №1.

Зав. кафедри, д.мед.н., проф. Нечитайло Ю.М.
(підпис)

Схвалено предметною методичною комісією з педіатричних дисциплін, акушерства та гінекології «29» серпня 2024 року. Протокол №6.

Голова предметної методичної комісії, д.мед.н., проф. Кравченко О.В.
(підпис)

Чернівці – 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	Педіатрії, неонатології та перинатальної медицини
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Бабінцева Анастасія Геннадіївна – д.мед.н., професор, babintseva@bsmu.edu.ua ; Годованець Олексій Сергійович – кандидат медичних наук, доцент, godovanec.oleksij@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://propped.bsmu.edu.ua/
Веб-сайт кафедри	https://propped.bsmu.edu.ua/
E-mail	prop_pediatriy@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Буковинська, 4
Контактний телефон	+38 (050) 5606138

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	-
Практичні заняття	30
Самостійна робота	60
Вид заключного контролю	залік

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Програма для вивчення навчальної вибіркової дисципліни «Розширена реанімаційна допомога дітям із політравмою (з елементами симуляційного навчання)» для підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні вищої освіти спеціальності 222 Медицина розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 222 Медицина для другого (магістерського) рівня вищої освіти (далі – Стандарт), навчального плану, освітньо-професійної програми «Медицина» другого (магістерського) рівня вищої освіти підготовки фахівців у Буковинському державному медичному університеті.

Опис навчальної дисципліни (анотація). Дисципліна " Розширена реанімаційна допомога дітям із політравмою (з елементами симуляційного навчання)" призначена для студентів 6 курсу, які вже мають фундаментальні знання в галузі медицини і готуються до практичної діяльності. Курс спрямований на формування практичних навичок та глибоких знань щодо надання першої медичної допомоги при різних видах травм, зокрема у випадках, що загрожують життю пацієнта. У рамках дисципліни розглядаються такі аспекти, як оцінка стану пацієнта, стабілізація життєво важливих функцій, надання допомоги при масивних кровотечах, травмах голови, грудної клітки, живота, кінцівок, а також при поліорганних ураженнях. Особлива увага приділяється алгоритмам дій у невідкладних ситуаціях, інтубації, проведенню серцево-легеневої реанімації, використанню протишокових заходів та транспортній іммобілізації. Курс включає як теоретичні, так і практичні заняття, зокрема симуляції невідкладних станів на спеціалізованих манекенах, роботу в умовах моделювання травм різної складності, що дає можливість студентам відпрацювати свої вміння до автоматизму.

Засвоєння матеріалу дисципліни дозволить майбутнім лікарям впевнено діяти у критичних ситуаціях, забезпечуючи високий рівень надання допомоги та підвищуючи шанси пацієнтів на

виживання. По завершенню курсу студент вмітиме працювати в команді, зможе діагностувати, надавати екстрену, невідкладну допомогу та здійснювати інтенсивну терапію найбільш поширених життєзагрозливих та невідкладних станів у дитячому віці з набуттям відповідних компетентностей.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є діагностика, невідкладна допомога та інтенсивна терапія найбільш поширених життєзагрозливих та невідкладних станів у травмованих дітей.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- **Перелік нормативних документів:**
- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukcziya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).
- **Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:**
- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.
- **Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:**
- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.
- **Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:**

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролю) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

- **Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:**

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
латинська мова та медична термінологія, медична біологія,	Педіатрія, неонатологія та перинатальна медицина
медична та біологічна фізика,	інтернатура, резидентура
медична хімія, анатомія людини,	
гістологія, цитологія та ембріологія,	
фізіологія,	
патофізіологія,	
фармакологія, клінічна фармакологія,	
догляд за хворими,	
медична психологія,	
анестезіологія та інтенсивна терапія,	
пропедевтика педіатрії,	
педіатрія, дитячі інфекції	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою викладання дисципліни «Розширена реанімаційна допомога дітям із політравмою (з елементами симуляційного навчання)» є підготовка студентів до надання висококваліфікованої, своєчасної та ефективної медичної допомоги дітям, що зазнали політравм, у критичних ситуаціях. Курс спрямований на формування у студентів глибоких знань і практичних навичок, необхідних для проведення розширених реанімаційних заходів, а також на розвиток вміння швидко приймати рішення в умовах невідкладної медичної допомоги. Через використання симуляційного навчання студенти зможуть відпрацювати свої дії в умовах, максимально наближених до реальних, що підвищить їх готовність до роботи в екстрених умовах, покращить навички командної взаємодії та забезпечить високу якість медичної допомоги маленьким пацієнтам.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Розширена реанімаційна допомога дітям із політравмою (з елементами симуляційного навчання)» є забезпечення студентам глибокого розуміння патофізіологічних особливостей політравми у дітей, зокрема специфіки ушкоджень, які найчастіше зустрічаються у дитячій популяції; розвиток навичок швидкої та точної оцінки життєво важливих функцій дитини, особливо в умовах обмеженого часу та стресових ситуацій; надання практичних навичок у проведенні серцево-легеневої реанімації, управлінні дихальними шляхами, зупинці кровотечі, стабілізації гемодинаміки та інших заходах, що входять до складу розширеної реанімаційної допомоги. Також важливим завданням є ознайомлення студентів з актуальними міжнародними та національними протоколами надання невідкладної допомоги дітям із політравмою та навчання їх застосуванню на практиці. Крім того, симуляційне навчання сприяє формуванню навичок ефективної командної роботи, взаємодії з іншими фахівцями охорони здоров'я під час надання невідкладної допомоги. Дисципліна також готує студентів до роботи в умовах високого емоційного та фізичного навантаження, розвиваючи здатність діяти швидко та впевнено через симуляції, наближені до

реальних умов. Важливим аспектом курсу є сприяння формуванню клінічного мислення, здатності приймати обґрунтовані клінічні рішення, оцінювати ризики та вибирати оптимальні стратегії лікування у невідкладних ситуаціях. Нарешті, дисципліна охоплює етичні та правові питання, пов'язані з наданням реанімаційної допомоги дітям, включаючи комунікацію з родичами пацієнтів та прийняття складних рішень.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами *компетентностей*:

– *інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- *загальні:*

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність працювати в команді.
ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

- *спеціальні (фахові, предметні):*

ФК 1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
ФК 2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК 3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ФК 5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК 6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.
ФК 7	Здатність до діагностування невідкладних станів.
ФК 8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
ФК 9	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
ФК 10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
ФК 15	Здатність до проведення експертизи працездатності.
ФК 16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
ФК 23	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

ПРН	Спеціальні (фахові, предметні) результати навчання
ПРН 1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного

	навчання з високим рівнем автономності.
ПРН 3	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання.
ПРН 4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПРН 5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПРН 6	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
ПРН 7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПРН 8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПРН 9	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПРН 10	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН 11	Визначати підхід, план та тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН 12	Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 13	Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організувати проведення профілактичних щеплень за календарем.
ПРН 14	Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
ПРН 16	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.
ПРН 17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН 18	Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.
ПРН 21	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПРН 28	Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.
ПРН 29	Планувати, організувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1.Знати:

- Патофізіологічні особливості політравми у дітей, включаючи специфіку ушкоджень, що найбільш часто зустрічаються в дитячому віці.
- Принципи та алгоритми надання невідкладної допомоги дітям з політравмою.
- Сучасні міжнародні та національні клінічні протоколи і стандарти, що стосуються розширеної реанімаційної допомоги дітям.
- Методи та засоби стабілізації життєво важливих функцій організму дитини в умовах політравми.
- Етичні та правові аспекти надання медичної допомоги дітям в критичних ситуаціях.

8.2.Уміти:

- Оцінювати стан дитини з політравмою, швидко визначати пріоритети надання допомоги та приймати рішення в умовах обмеженого часу.
- Проводити серцево-легеневу реанімацію, забезпечувати управління дихальними шляхами, зупинку кровотечі, стабілізацію гемодинаміки та інші необхідні реанімаційні заходи.

- Ефективно використовувати клінічні протоколи та алгоритми дій при наданні розширеної реанімаційної допомоги дітям з політравмою.
- Працювати в команді, координуючи дії з іншими медичними фахівцями під час надання невідкладної допомоги.
- Діяти в умовах стресу та високого навантаження, демонструючи стресостійкість і здатність приймати швидкі та обґрунтовані рішення.

8.3. Демонструвати:

- Високий рівень професійних навичок у проведенні розширеної реанімаційної допомоги дітям із політравмою, відпрацьованих у симуляційних умовах, максимально наближених до реальних.
- Клінічне мислення та аналітичні навички у виборі стратегії лікування дитини з політравмою.
- Етичну поведінку, враховуючи інтереси пацієнта та його родини, та відповідальність у прийнятті складних медичних рішень.
- Навички ефективної комунікації та взаємодії з родичами пацієнтів та іншими учасниками медичного процесу в умовах невідкладної допомоги. -деонтологічними принципами медичного фахівця у педіатрії.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **90** годин (3 кредити ЄКТС), 1 модуль, який складається з двох змістових модулів.

9.1. Конкретні цілі вивчення модуля (змістового модуля).

Змістовий модуль 1.

Організація і порядок роботи відділення невідкладних станів. Поняття про первинний огляд.

Конкретні цілі змістового модулю:

- Засвоєння принципів організації роботи відділення невідкладних станів: Студент повинен розуміти структуру та функціонування відділення невідкладних станів (ВНС), включаючи організаційні аспекти, зони відповідальності персоналу, маршрутизацію пацієнтів та управління ресурсами у відділенні. Це включає знання про триаж (сортування) пацієнтів, пріоритезацію надання допомоги та координацію дій медичних працівників.
- Розуміння ролі та завдань медичного персоналу у ВНС: Студент має знати основні функції та обов'язки медичного персоналу різних спеціальностей, які працюють у ВНС, а також розуміти, як взаємодіяти з колегами для забезпечення ефективного та своєчасного надання допомоги пацієнтам.
- Ознайомлення з поняттям та методикою проведення первинного огляду: Студент повинен оволодіти знаннями про основні етапи первинного огляду пацієнта у ВНС, зокрема про систему ABCDE (Airway, Breathing, Circulation, Disability, Exposure) для швидкої оцінки життєво важливих функцій. Студент повинен вміти виявляти загрозливі для життя стани та визначати пріоритети подальших дій.
- Формування навичок швидкої діагностики та прийняття рішень: Студент має навчитися швидко та ефективно проводити первинний огляд, оцінювати стан пацієнта, визначати найважливіші діагностичні ознаки, що потребують негайного втручання, та приймати рішення щодо подальшої тактики лікування.
- Вміння використовувати протоколи та алгоритми при первинному огляді: Студент має знати та вміти застосовувати відповідні протоколи та алгоритми, що регулюють процес первинного огляду пацієнтів у ВНС, включаючи використання діагностичних інструментів та методик для забезпечення швидкої і точної оцінки стану пацієнта.

- Розуміння етичних аспектів роботи у ВНС: Студент повинен розуміти важливість дотримання етичних принципів у процесі первинного огляду та надання невідкладної допомоги, зокрема в умовах стресу та високого навантаження, а також враховувати права пацієнтів та їхніх родин.

Змістовий модуль 2.

Вторинний огляд постраждалого на госпітальному етапі. Порядок переведення та транспортування стабілізованого пацієнта.

Конкретні цілі змістового модулю:

- Оволодіння принципами вторинного огляду постраждалого: Студент повинен розуміти основні етапи і методики вторинного огляду, який проводиться після первинного огляду, щоб виявити всі можливі ушкодження, які могли бути пропущені на початковому етапі. Це включає детальний огляд всіх систем організму з акцентом на виявлення прихованих травм і ускладнень.
- Забезпечення детального збору анамнезу та клінічних даних: Студент має навчитися проводити детальне опитування пацієнта та/або його родичів, щоб зібрати важливу інформацію про події, що передували травмі, та будь-які попередні медичні стани, які можуть впливати на лікування.
- Навички проведення клінічних тестів та діагностики: Студент повинен оволодіти навичками проведення клінічних тестів і використання діагностичних інструментів для детальної оцінки стану пацієнта, таких як рентгенографія, комп'ютерна томографія, ультразвукове дослідження та інші методи.
- Знання принципів переведення та транспортування стабілізованого пацієнта: Студент має знати основні принципи та процедури безпечного переведення пацієнта з відділення невідкладної допомоги до госпітального або спеціалізованого відділення, включаючи підготовку пацієнта, вибір транспортних засобів і забезпечення моніторингу його стану під час транспортування.
- Оволодіння навичками управління процесом транспортування: Студент повинен вміти організовувати і координувати процес транспортування пацієнта, включаючи забезпечення відповідного медичного супроводу, управління супутніми ризиками та запобігання можливим ускладненням.
- Розуміння етичних та правових аспектів переведення і транспортування пацієнта: Студент повинен враховувати етичні та правові питання, пов'язані з переведенням і транспортуванням пацієнта, зокрема забезпечення його безпеки, комунікацію з родичами і дотримання конфіденційності медичної інформації.
- Формування навичок документування і звітності: Студент має вміти коректно документувати всі етапи вторинного огляду, переведення та транспортування пацієнта, а також складати звіти про проведені процедури та їх результати, що є важливим для подальшого лікування та аналізу медичної практики.

9.2. Тематична структура модуля (змістових модулів).

МОДУЛЬ. Розширена реанімаційна допомога дітям із політравмою (з елементами симуляційного навчання)

Змістовий модуль 1. Організація і порядок роботи відділення невідкладних станів.

Поняття про первинний огляд.

Тема 1. Організація і порядок роботи відділення невідкладних станів.

Тема «Організація і порядок роботи відділення невідкладних станів» охоплює ключові аспекти функціонування відділення невідкладної допомоги (ВНС), яке є одним з найважливіших підрозділів медичного закладу. Студенти знайомляться з основними принципами організації роботи ВНС, включаючи структуру та функціональні зони відділення, маршрутизацію пацієнтів та управління ресурсами. Розглядаються питання, пов'язані з триажем (сортуванням) пацієнтів, що є критичним для ефективного надання допомоги в умовах обмежених ресурсів і часу. Особливу увагу приділяється ролі та завданням медичного персоналу різних спеціальностей, які працюють у ВНС, включаючи лікарів, медсестер, парамедиків та інших фахівців. Студенти вивчають взаємодію між членами команди та координацію їхніх дій для забезпечення максимально швидкої та якісної допомоги пацієнтам, що перебувають у критичних станах. Крім того, розглядаються етичні аспекти роботи у ВНС, зокрема, важливість дотримання прав пацієнтів та їхніх родин, а також специфіка роботи в умовах

високого емоційного та фізичного навантаження. Тема також охоплює основи управління процесами всередині відділення, включаючи контроль за дотриманням протоколів, веденням медичної документації та забезпеченням належної якості медичних послуг.

Тема 2. *Поняття про первинний огляд.*

Студенти знайомляться з концепцією системного підходу до огляду пацієнта, зокрема з використанням алгоритму ABCDE (Airway, Breathing, Circulation, Disability, Exposure), який забезпечує структуровану оцінку життєво важливих функцій. Вивчаються основні етапи цього процесу, такі як оцінка прохідності дихальних шляхів, контроль дихання, оцінка циркуляції крові, визначення неврологічного статусу та проведення повного огляду тіла для виявлення видимих пошкоджень. Окрему увагу приділено розвитку навичок швидкої діагностики та прийняття рішень в умовах обмеженого часу, що є критично важливим для ефективної роботи у ВНС. Студенти вчаться визначати критичні стани, такі як дихальна недостатність, шок, важкі травми, що потребують негайного втручання. Тема також охоплює використання відповідних клінічних протоколів та алгоритмів дій при проведенні первинного огляду, що дозволяє стандартизувати процес надання допомоги та знизити ризик помилок. Крім того, розглядаються етичні аспекти первинного огляду, включаючи необхідність дотримання прав пацієнтів, конфіденційності та забезпечення максимальної поваги до особистої гідності пацієнта в умовах невідкладної ситуації.

Змістовий модуль 2. Вторинний огляд постраждалого на госпітальному етапі.

Порядок переведення та транспортування стабілізованого пацієнта.

Тема 3. *Вторинний огляд постраждалого на госпітальному етапі.*

Тема «Вторинний огляд постраждалого на госпітальному етапі» присвячена детальному процесу оцінки стану пацієнта після його первинного огляду та стабілізації на етапі госпіталізації. Вторинний огляд є критично важливим для виявлення будь-яких прихованих ушкоджень або ускладнень, які могли бути пропущені або не проявилися на початковому етапі. Студенти вивчають основи проведення вторинного огляду, який включає детальний огляд усіх систем організму, зокрема системи дихання, серцево-судинної системи, травного тракту, опорно-рухового апарату, а також неврологічного статусу. Під час вторинного огляду особлива увага приділяється збору анамнезу, що включає отримання додаткової інформації про травму, попередні медичні стани та будь-які симптоми, які можуть свідчити про ускладнення. Студенти навчаються використовувати різні діагностичні інструменти і методи, такі як рентгенографія, комп'ютерна томографія, ультразвукове дослідження та лабораторні тести, щоб забезпечити комплексну оцінку стану пацієнта.

Тема також охоплює підходи до ведення медичної документації, що є важливим для подальшого моніторингу стану пацієнта і прийняття обґрунтованих клінічних рішень. Розглядаються аспекти ефективної комунікації з іншими членами медичної команди, що допомагає у прийнятті рішень щодо подальшого лікування. Важливою частиною теми є розуміння ролі вторинного огляду у забезпеченні якості медичної допомоги, а також у попередженні можливих ускладнень, що можуть виникнути після початкової стабілізації пацієнта.

Тема 4. *Порядок переведення та транспортування стабілізованого пацієнта.*

Тема «Порядок переведення та транспортування стабілізованого пацієнта» охоплює важливі аспекти організації безпечного та ефективного переведення пацієнтів між медичними підрозділами та під час транспортування до інших установ або спеціалізованих відділень. Після стабілізації стану пацієнта на етапі первинного лікування важливо правильно організувати переведення пацієнта для подальшого лікування або спеціалізованого обстеження. Студенти вивчають основні принципи і процедури, що регулюють переведення пацієнта з одного медичного підрозділу до іншого, включаючи підготовку пацієнта до транспортування, вибір відповідного транспорту та забезпечення медичного супроводу. Особливу увагу приділяється моніторингу стану пацієнта під час транспортування, включаючи контроль за життєво важливими функціями, наявністю усіх необхідних медичних ресурсів і обладнання для підтримання стану пацієнта. Студенти також навчаються

організувати логістику переведення, що включає комунікацію з персоналом медичних установ, в яких пацієнт буде отримувати подальшу допомогу, забезпечення безпеки пацієнта під час транспортування та управління ризиками, які можуть виникнути в процесі перевезення. Розглядаються питання документування всіх етапів переведення та транспортування, що є критично важливим для забезпечення безперервності медичної допомоги і подальшого лікування. Тема також охоплює етичні та правові аспекти переведення пацієнтів, включаючи права пацієнта на інформацію про його стан, концентування на транспортування та дотримання конфіденційності медичної інформації. Важливо також враховувати комунікацію з родичами пацієнта, надання їм необхідної інформації та підтримки під час всього процесу переведення.

Тема 5. Специфіка командної роботи у відділенні політравми. Повідомлення поганих новин. Етичні та психологічні особливості роботи медичного персоналу у відділенні політравми.

Тема «Специфіка командної роботи у відділенні політравми. Повідомлення поганих новин. Етичні та психологічні особливості роботи медичного персоналу у відділенні політравми» зосереджується на ключових аспектах, що впливають на ефективність медичної допомоги в умовах політравми, а також на взаємодії між членами команди, комунікації з пацієнтами та їх родичами, і на психологічному стані медичного персоналу. Специфіка командної роботи у відділенні політравми включає розуміння ролі кожного члена команди, забезпечення ефективною комунікації та координації дій для досягнення спільної мети – стабілізації стану пацієнтів і надання високоякісної медичної допомоги. Студенти вивчають, як функціонують різні професії в команді, як організувати ефективне співробітництво між лікарями, медичними сестрами, парамедиками та іншими фахівцями. Розглядаються також механізми вирішення конфліктів та управління стресом у команді. Окрему увагу приділено аспектам повідомлення поганих новин. Студенти навчаються правильній комунікації з пацієнтами та їх родичами у випадках, коли необхідно повідомити про важкі або несприятливі прогнози, ускладнення чи погіршення стану. Важливо розуміти, як доносити складну інформацію з максимальною чуйністю та підтримкою, забезпечуючи емоційний комфорт та надаючи необхідну інформацію про подальші кроки.

Етичні та психологічні особливості роботи медичного персоналу у відділенні політравми є критично важливими для забезпечення якості медичної допомоги та підтримки психологічного здоров'я як пацієнтів, так і медичних працівників. Студенти вивчають етичні принципи, що регулюють медичну практику в умовах кризових ситуацій, зокрема дотримання прав пацієнтів, конфіденційності та прийняття складних медичних рішень. Розглядаються також психологічні навантаження, з якими стикається медичний персонал, включаючи стрес, вигорання і потребу в підтримці. Важливим є навчання технік самопомоги та методів підтримки психічного здоров'я медичних працівників для запобігання професійному вигоранню та забезпечення ефективною роботи в стресових умовах.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота студента	Індиві- дуальна робота
Лекції	Практичні заняття				
1	2	3	4	5	6
Розширена реанімаційна допомога дітям із політравмою (з елементами симуляційного навчання)					
<u>Змістовий модуль 1. Організація і порядок роботи відділення невідкладних станів.</u> Поняття про первинний огляд.					

Тема 1. Організація і порядок роботи відділення невідкладних станів	18		6	12	-
Тема 2. Поняття про первинний огляд	18		6	12	-
Разом за змістовим модулем 1	36		12	24	
Змістовий модуль 2. Вторинний огляд постраждалого на госпітальному етапі. Порядок переведення та транспортування стабілізованого пацієнта.					
Тема 3. Вторинний огляд постраждалого на госпітальному етапі	16		6	10	-
Тема 4. Порядок переведення та транспортування стабілізованого пацієнта	16		6	10	-
Тема 5. Специфіка командної роботи у відділенні політравми. Повідомлення поганих новин. Етичні та психологічні особливості роботи медичного персоналу у відділенні політравми	16		6	10	-
Разом за змістовим модулем 2	48	-	18	30	-
Індивідуальна робота (за наявності)	6	-	-	-	6
УСЬОГО ГОДИН:	90		30	54	6

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ – немає.

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ. Розширена реанімаційна допомога дітям із політравмою (з елементами симуляційного навчання)

№	Тема	Кільк. годин
1.	Організація і порядок роботи відділення невідкладних станів	6
2.	Поняття про первинний огляд	6
3.	Вторинний огляд постраждалого на госпітальному етапі	6
4.	Порядок переведення та транспортування стабілізованого пацієнта	6
5.	Специфіка командної роботи у відділенні політравми. Повідомлення поганих новин. Етичні та психологічні особливості роботи медичного персоналу у відділенні політравми	6
	Всього годин	30

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента – одна з організаційних форм навчання, що регламентується робочим навчальним планом і виконується студентом самостійно поза межами аудиторних занять. Можливими видами самостійної роботи студентів є підготовка до практичного заняття із застосуванням методичних вказівок, розроблених викладачами кафедри, опрацювання додаткової літератури, створення алгоритмів, структурно-логічних схем, написання рефератів,

анотацій, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, чергування в клініці поза межами навчального часу. Організація самостійної роботи у відділеннях педіатричного стаціонару повинна забезпечуватися викладачами кафедри.

№ п/п	Види СРС	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять	54
2	Індивідуальна СРС: підготовка ролі (пацієнта, батьків пацієнта, лікаря, медичної сестри) у проведенні симуляційного сценарію.	6
	Всього годин	60

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Індивідуальні завдання – форма організації навчання з метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці, тобто індивідуальне навчально-дослідне завдання. Як індивідуальне завдання в програмі запропоновано: аналіз клінічних випадків, робота з архівним матеріалом клініки, підготовка літературного огляду по клінічним випадкам, які мають труднощі диференційної діагностики та/або лікування, виступ на клінічній лікарській та/або клініко-патологоанатомічній конференції.

- підготовка ролі (пацієнта, батьків пацієнта, лікаря, медичної сестри) у проведенні симуляційного сценарію.
- аналіз клінічних випадків на підставі опрацювання архівних матеріалів клініки,
- підготовка літературного огляду по клінічних випадках з труднощами диференційної діагностики та/або лікування,
- виступ на клінічній лікарській та/або клініко-патологоанатомічній конференції,
- виступ на засіданні наукового студентського гуртка,
- участь у наукових конференціях,
- публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичній науковій пресі (журнали, збірники наукових праць).

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

МОДУЛЬ.

підсумкового модульного контролю з дисципліни не передбачено

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО

МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ підсумкового модульного контролю з дисципліни не передбачено

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

При оцінюванні знань здобувачів перевага надається стандартизованим методам контролю: тестування (усне, письмове), вирішення клінічних ситуаційних фотоілюстрованих задач, контроль практичних навичок.

Методи контролю:

теоретичних знань – тестування письмове, індивідуальне опитування, співбесіда, вирішення клінічних ситуаційних фотоілюстрованих задач.

практичних навичок та умінь – контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок:

- розпитування хворого,
- огляд загальний і місцевий,

- оцінка за результатів інструментальних та лабораторних методів обстеження хворого, передбачених програмою дисципліни «Дерматологія, венерологія»;
- узагальнення результатів суб'єктивного, фізикального, лабораторного та інструментального обстеження хворого із оформленням стандартизованої історії хвороби
- складання плану подальшого ведення хворого.

Форми контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок.

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Контроль засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, здійснюється під час підсумкового контролю.

Студент отримує оцінку «зараховано», якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, та не має незарахованих та пропущених занять. Студент отримує оцінку «не зараховано», якщо має незараховані та пропущені заняття та/або не виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни.

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах, що проводиться методом тестування вихідного рівня знань.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою обговорення питань заняття, участі у рольовій грі по симуляційному сценарію, проведенні контрольного тестування рівня знань.

Проведення підсумкового модульного контролю з дисципліни не передбачено.

Студент отримує оцінку «зараховано», якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, та не має незарахованих та пропущених занять. Студент отримує оцінку «не зараховано», якщо має незараховані та пропущені заняття та/або не виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни.

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною – 2,3,4,5) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах є однаковою. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. *Максимальна кількість балів*, яку може набрати здобувач за поточну діяльність під час вивчення навчальної дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем з додаванням балів за індивідуальне завдання здобувача, але не більше 200 балів ($5 \times 34 + 30 = 200$).

Розподіл балів за поточну діяльність

Н	о	м	о	д	К	..	П	р	з	К	..	П	Конвертація у бали традиційних оцінок	Σ	..	Σ	а
---	---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	----	---	---------------------------------------	---	----	---	---

			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання					
			5	4	3	2	5	4	3	2		
Модуль 90/3,0	2 №№1-2	5	34	27	20	0	30	25	20	0	120	200

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному занятті: $120 = (5 \times 20) + 20$.

Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано». Студент отримує оцінку «зараховано», якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, відвідав всі навчальні заняття, визначені тематичним планом з відповідної дисципліни (при наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював), набрав загальну кількість балів при вивченні навчальної дисципліни не меншу, ніж 120. Студент отримує оцінку «не зараховано», якщо студент має невідпрацьовані пропуски навчальних занять (практичних, семінарських та лекцій) і кількість балів за поточний контроль менша, ніж мінімальна.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

1. Екстрена та невідкладна медична допомога. Том II: допомога дітям на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах. В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій. - Київ, ТОВ «ОЖИВА».-2018.-680 с.
2. Невідкладні стани в педіатричній практиці. Автор Фелікс Глумчер, Ю. Марушко, Г. Шеф
Видавництво Медицина: 2020. - 440с.
<https://www.medpublish.com.ua/images/pdf/75262.pdf>
<https://www.yakaboo.ua/ua/nevidkladni-stani-v-pediatricnij-praktici-2203122.html#tab-attributes>
3. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку, 2021.
<https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%93%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B5%20%D0%BE%D0%B1%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F/2021/07/27/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB.pdf>
4. Невідкладні стани в педіатрії: навч. посібник / О.К. Колоскова, Л.О. Безруков, Л.А. Іванова, В.С. Хільчевська, Т.М. Білоус, Л.В. Колюбакіна, С.І. Тарнавська. – Чернівці: «Місто», 2015. – 300 с.
5. American College of Surgeons Committee on Trauma, American College of Emergency Physicians, National Association of EMS Physicians, Pediatric Equipment Guidelines Committee—Emergency Medical Services for Children (EMSC) Partnership for Children Stakeholder Group and American Academy of Pediatrics Baby Center. Your Baby’s Developmental Milestones. Milestone chart: 1 to 6 months and Milestone chart: 7 to 12 months. <http://www.babycenter.com/baby-milestones>. Accessed April 1, 2016

19.2 Допоміжна

1. Додаток до «Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги» Інтегроване ведення хвороб дитячого віку»
https://www.dec.gov.ua/wpcontent/uploads/2019/11/2016_438_dodatok_ivhdv.pdf

2. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи): посібник/Богомолець О.В., Рошчін Г.Г., Синельник С.В., та ін. - Київ: Юстон, 2016.- 212 с. <https://library.gov.ua/ekstrena-medychna-dopomoga/>
3. Крилюк В.О., Кузьмін В.Ю., Кузьмінський І.В., Максименко М.А., Цимбалюк Г.Ю., Губенко І.Я., Федосєєва О.В. Домедична допомога: серцево-легенева реанімація (алгоритми та маніпуляції). Методичний посібник // К.: ТОВ «ОЖИВА» – 2017. –73 с.
4. Майданник В.Г., Фалалєєва Т.М., Молочек Н.В., Романенко С.Ю. Клінічні рекомендації з лікування та профілактики ускладнень гострих респіраторних інфекцій у дітей // Міжнародний журнал педіатрії, акушерства та гінекології. – 2019. – Т. 13, № 1. – С.11-54. <http://ijpog.org/downloads/36/56-99.pdf>
5. Методичні рекомендації по реанімації і наданню невідкладної допомоги при деяких критичних станах у дітей (для студентів медичного факультету). - (Безруков Л.О., Колоскова О.К., Щасливий Ю.В.) - Чернівці, 1999.- 30 с.
6. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1269 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги". <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-05062019--1269-pro-zatverdzhennja-ta-vprovadzhenja-mediko-tehnologichnih-dokumentiv-zi-standartizacii-ekstrenoi-medichnoi-dopomogi>
7. Наказ МОЗ України від 19.03.2018 № 504 "Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги" <https://moz.gov.ua/article/ministrymandates/nakaz-moz-ukraini-vid-19032018--504-pro-zatverdzhennjaporjadku-nadannja-pervinnoi-medichnoi-dopomogi>
8. Невідклані стани в педіатрії. За ред Поцюрка Р.І. Медицина: 2017, 200 с.
9. Основи педіатрії за Нельсоном у 2-х томах. Том 1 Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман Видавництво Медицина 2019 рік. 378с.
10. Основи педіатрії за Нельсоном у 2-х томах. Том 2 Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман Видавництво Медицина 2019 рік. 426с. <https://www.medpublish.com.ua/images/pdf/75235.pdf>
11. Протоколи з надання екстреної медичної допомоги рівня базової підтримки життя (Basic Life Support - BLS) -"Перший на місці події" : навчальний посібник / Г. Г. Рошчін [та ін.] ; за ред. Г.Г. Рошчина. - Київ : Юстон , 2018. - 119 с. : табл., іл. - Бібліогр.: с. 117-119. Зозуля І.С. "Скорая и неотложная медицинская помощь".- Киев, Здоровья. -2000. -201с.
12. Рошчін Г.Г., Синельник С.В., Гуменюк М.І., Заруцький Я.Л., Пархоменко О.М., Кузьмін В.Ю., Деніел Р.Смайлі, О.В.Клепач, Цуглевич Я.М., Тутченко М.І., Воробей О.В., Кушнір В.А., Рошчина Г.Ф., О.В.Мазуренко, Сличко І.Й., Мацидонська І.В., Сандрацький М.Г., Дорош В.М., Іванов В.І., Воробей І.О., Ткаченко А.Є. За ред Рошчина Г.Г. Протоколи з надання екстреної медичної допомоги рівня базової підтримки життя (Basic Life Support) – «Екстрений медичний технік»: національний навчальний посібник// -Київ:, 2020.-с.152.
13. Рошчін Г.Г., Синельник С.В., Гуменюк М.І., Пархоменко О.М., Деніел Р.Смайлі, Цуглевич Я.М, Тутченко М.І., Заруцький Я.Л., Кушнір В.А., Рошчина Г.Ф., Мазуренко О.В., Клім В.С., Лобода Г.Г., Мошак Т.М., за ред. Г.Г.Рошчина Протоколи з надання екстреної медичної допомоги рівня розширеної підтримки життя (Advanced life support): навчальний посібник //Київ, 2019.-295.
14. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Медикаментозна алергія, включаючи анафілактичний шок» за наказ МОЗ України від 30 грудня 2015 року № 916 https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2015_916_MA/2015_916_YKPMO_MA.pdf
15. Що нового в GINA 2019: діти 6–11 років. Обсяг медикаментозної терапії в залежності від Кроків лікування та контролю астми // Дитячий лікар. – 2019. - №2. – С.46-47. <http://ijpog.org/downloads/30/Oglad1.pdf>
16. Neumar RW, Shuster M, Callaway CW, et al. Part 1: Executive Summary. 2015 American Heart Association Guidelines Update for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care. Circulation 2015;132:S315-367.

17. Travers AH, Rea TD, Bobrow BJ, Edelson DP, Berg RA, Sayre MR. Part 4: CPR overview: 2010 American Heart Association Guidelines for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care. *Circulation*. 2010 Nov 2. 122(18 Suppl 3):S676-84. [Guideline]
18. William H. Resuscitation of Children. Tintinalli J et al (eds.). *Tintinalli's Emergency Medicine: A Comprehensive Study*. 7th. 2010. Chapter 15.

19.3. Інформаційні ресурси

<https://gmka.org/uk/atls-usi-rozdily-pdf/>

<http://emedicine.medscape.com/article/1344081-overview#a11>

<http://moodle.bsmu.edu.ua>

Інформаційні ресурси МОЗ України:

<http://www.moz.gov.ua>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

Годованець Олексій Сергійович – доцент кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини, доцент, к.мед.н.

©Годованець О.С., 2024 рік